

ברית נישואין בישראל

נאמני תורה ועבודה

עורך הסקר

מכון מסקר - מכון הסקרים והמחקר במגזר הדתי לאומי
בהנחיית **ד"ר עדו ליברמן** - המנחה המקצועי והיועץ המדעי במכון מסקר

כ"ו טבת, התשע"ז, (24.1.17)

שיטה

'מכון מסקר' ערך סקר כמותי כלל-ארצי זה בקרב מדגם מייצג של המגזר הדתי לאומי. הסקר כולל שאלות סגורות, הכוללות מספר סוגיות על מנת לענות על מטרות המחקר וצרכי הלקוח.

הסקר התבצע על בסיס **מאגר משיבים קבוע ואיכותי** הקיים במערכת של 'מכון מסקר'. מאגר זה מכיל אלפי משיבים ומשיבות מכל הארץ ומכל קצות קשת הדעות והגוונים במגזר הדתי לאומי. פרטיהם והגדרותיהם של המשיבים קיימים במערכת, לצד נתונים רבים שנאספו בשיטתיות מסקרים קודמים ואשר תורמים לניתוחו של כל אחד מהם.

מאגר המשיבים מפולח לפי פרמטרים שונים: תפיסה דתית בתוך הציונות הדתית, גיל, מגדר, מקום מגורים ועוד, כך שניתן לקבל את התשובות בהתאם לפילוחים הרצויים. כמו כן, ניתן לבצע ניתוחים סטטיסטיים ברמות ושיטות סטטיסטיות שונות החל מסטטיסטיקה תיאורית ועד ניתוחי הבדלים וקשרים בין משתנים, כל זאת לצורך הבנת המציאות בתחום הנבדק.

מהמאגר נגזר **המדגם המייצג של האוכלוסיה הדתית לאומית**, ייצוג המבוסס על שלל מאפיינים ייחודיים ומהותיים בתוך המגזר פנימה, אשר הורכב במקצועיות ודקדוק רב ע"י מומחים בתחום ועל בסיס מחקרים עדכניים.

המדגם מכיל 400 איש ואישה מגיל 16 ומעלה שנבחרו

מתוך קבוצה של 1140 משיבים לסקר, מהם 27% בעלי השקפה ציונית דתית תורנית, 35% בעלי השקפה ציונית דתית קלאסית, 23% בעלי השקפה ציונית דתית ליברלית ו- 15% דתיים שאינם

עונים על ההגדרות הקודמות.

ההשקפה המוגדרת אינה עפ"י ההגדרה העצמית של המשיב אלא עפ"י סיווג מיוחד שפתוח במכון מסקר, המאפיין כל משיב עפ"י תשובות לשאלות רבות עליהן השיב במספר רב של סוגיות (דת ומדינה, חברה, פוליטיקה, תרבות, חינוך ועוד).

כל אחת מהקבוצות המאופיינות הנ"ל, מתחלקת לשני זרמים הגובלים בהשקפה המקבילה להם, והם מכילים מנעד רחב של רמות הקפדה שונות בהלכה ובשמירת תורה ומצוות מחד, ומאידך הגדרות אישיות-עצמאיות שונות, להן ניתן משקל מתאים במדגם המייצג. טעות הדגימה לאומדנים השונים היא 4.5 אחוז.

תחום הגילאים - 16 ומעלה, כאשר כל קבוצת גיל מיוצגת בהתאם למשקלה באוכלוסיה הדתית לאומית, כלומר עם דגש קל לגיל הצעיר יותר, ביחס לאוכלוסיה הכללית.

הממצאים המלאים

רקע לקריאה:

כידוע, מאז הקמתה של מדינת ישראל מנוהל תחום "המעמד האישי" של נישואין וגירושין בישראל על פי החוק הדתי. אולם, בשנים האחרונות מאתגרת הציבוריות הישראלית את החוק, באמצעות "דרכים עוקפות" ובאמצעות דיון ציבורי סוער הסובב סביב אמונות ודעות, סיטואציות מורכבות ותפיסות עולם של קבוצות שונות במדינת ישראל.

סקר זה נועד לבחון את עמדות הציבור הדתי לאומי באשר להצעות שהועלו על ידי גורמים אזרחיים שונים העוסקים בסוגיה זו:

1. להלן, מופיעות חמש הצעות לשינוי המצב והכלת אפשרות אזרחית כלשהי בתחום המעמד האישי.

לגבי כל הצעה ציין באיזו מידה אתה תומך או מתנגד לה!
שים לב! הנך כעת הסמכות הממליצה למדינה על פתרונות בעניין ברית נישואין, והמלצתך היא הקובעת! הפעל היטב את שיקול דעתך!

נישואין אזרחיים לפסולי חיתון, מלבד חד מיניים

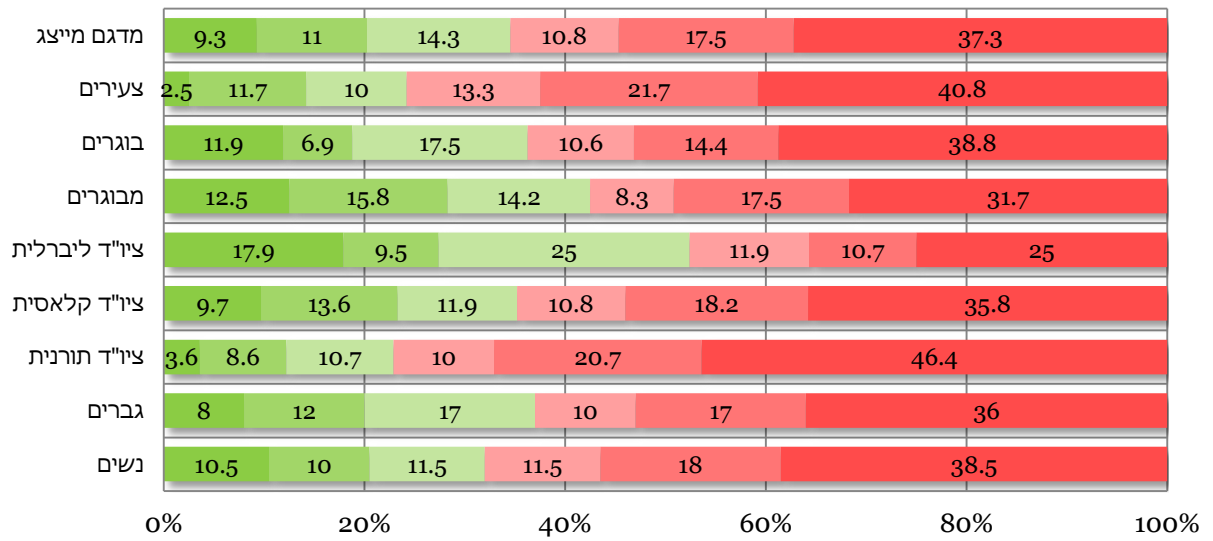
שימור הבלעדיות של הרבנות לזוגות המותרים להינשא, אך **לפסולי חיתון** לפי הדין הדתי, שאינם **חד מיניים**, יתאפשר **מסלול אזרחי** של נישואין או של ברית זוגיות.

מדגם	מין		השקפה			גיל			ציונות דתית כוללת
	נ	ז	ת	ק	ל	מ	ב	צ	
37.3	38.5	36.0	46.4	35.8	25.0	31.7	38.8	40.8	מתנגד במידה רבה
17.5	18.0	17.0	20.7	18.2	10.7	17.5	14.4	21.7	מתנגד במידה בינונית
10.8	11.5	10.0	10.0	10.8	11.9	8.3	10.6	13.3	מתנגד במידה מועטה
14.3	11.5	17.0	10.7	11.9	25.0	14.2	17.5	10.0	תומך במידה מועטה
11.0	10.0	12.0	8.6	13.6	9.5	15.8	6.9	11.7	תומך במידה בינונית
9.3	10.5	8.0	3.6	9.7	17.9	12.5	11.9	2.5	תומך במידה רבה
100.0									סה"כ

צ-צעירים 16 – 30, ב- בוגרים 31 – 50, מ- מבוגרים 51+, ל- ציונות דתית ליברלית, ק- צי"ד קלאסית, ת- צי"ד תורנית

כל התשובות באחוזים

- תומך במידה רבה
- תומך במידה בינונית
- תומך במידה מועטה
- מתנגד במידה מועטה
- מתנגד במידה בינונית
- מתנגד במידה רבה

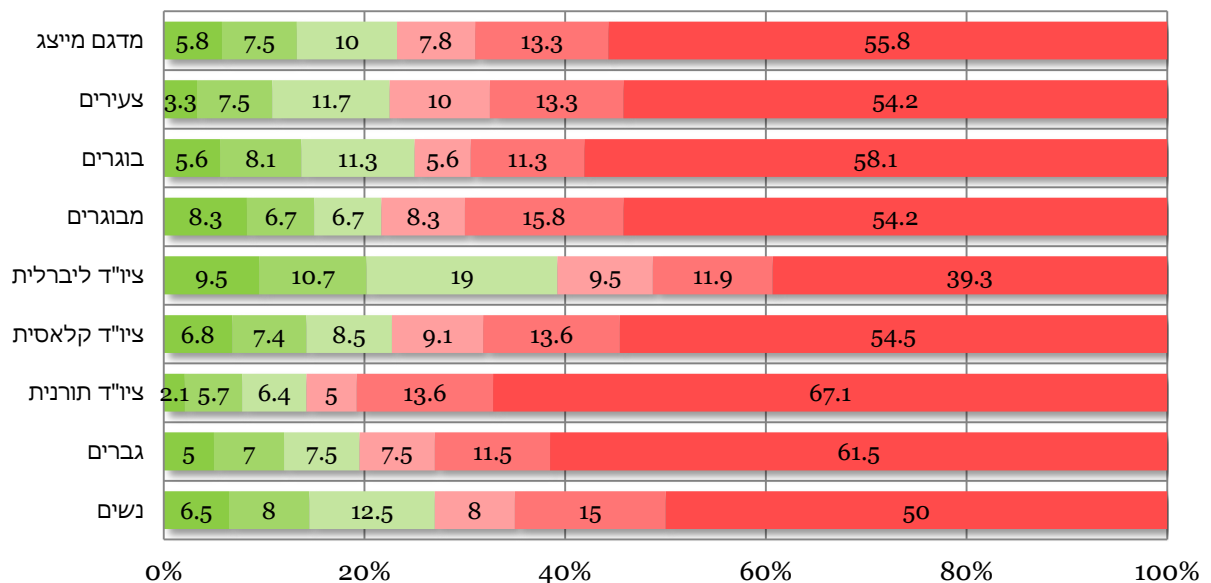
2.

נישואין אזרחיים לפסולי חיתון, כולל חד מיניים

שימור הבלעדיות של הרבנות לזוגות המותרים להינשא, אך **לפסולי חיתון** לפי הדין הדתי, כולל חד מיניים, יתאפשר **מסלול אזרחי** של נישואין או של ברית זוגיות.

מדגם	מין		השקפה			גיל			ציונות דתית כוללת
	נ	ז	ת	ק	ל	מ	ב	צ	
55.8	50.0	61.5	67.1	54.5	39.3	54.2	58.1	54.2	מתנגד במידה רבה
13.3	15.0	11.5	13.6	13.6	11.9	15.8	11.3	13.3	מתנגד במידה בינונית
7.8	8.0	7.5	5.0	9.1	9.5	8.3	5.6	10.0	מתנגד במידה מועטה
10.0	12.5	7.5	6.4	8.5	19.0	6.7	11.3	11.7	תומך במידה מועטה
7.5	8.0	7.0	5.7	7.4	10.7	6.7	8.1	7.5	תומך במידה בינונית
5.8	6.5	5.0	2.1	6.8	9.5	8.3	5.6	3.3	תומך במידה רבה
100.0									סה"כ

צ-צעירים 16 – 30, ב-בוגרים 31 – 50, מ-מבוגרים 51+, ל- ציונות דתית ליברלית, ק- צי"ד קלאסית, ת- צי"ד תורנית
כל התשובות באחוזים

- תומך במידה רבה
- תומך במידה בינונית
- תומך במידה מועטה
- מתנגד במידה מועטה
- מתנגד במידה בינונית
- מתנגד במידה רבה

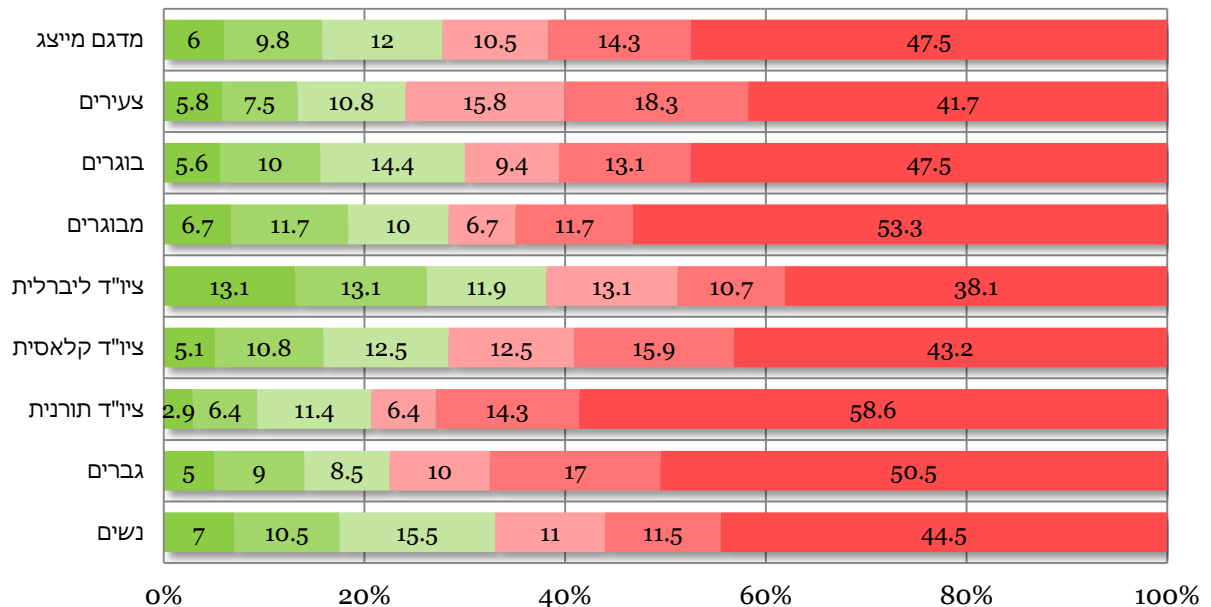
3.

בחירה: נישואין אזרחיים לצד נישואין ברבנות

הוספת האופציה לנישואין אזרחיים או לברית זוגיות ברשות אזרחית לכל המעוניינים בכך, לצד שימור האופציה לרישום הנישואין ברבנות, באופן הבא: מי שלא ירצו להינשא באמצעות הרבנות, יוכלו להירשם לנישואין אזרחיים ע"י הצהרה על כך והיתר מיוחד מוועדה מיוחדת המורכבת משופטים ורבנים, אשר תבחן כל מקרה במיוחד.

מדגם	מין		השקפה			גיל			ציונות דתית כוללת
	נ	ז	ת	ק	ל	מ	ב	צ	
47.5	44.5	50.5	58.6	43.2	38.1	53.3	47.5	41.7	מתנגד במידה רבה
14.3	11.5	17.0	14.3	15.9	10.7	11.7	13.1	18.3	מתנגד במידה בינונית
10.5	11.0	10.0	6.4	12.5	13.1	6.7	9.4	15.8	מתנגד במידה מועטה
12.0	15.5	8.5	11.4	12.5	11.9	10.0	14.4	10.8	תומך במידה מועטה
9.8	10.5	9.0	6.4	10.8	13.1	11.7	10.0	7.5	תומך במידה בינונית
6.0	7.0	5.0	2.9	5.1	13.1	6.7	5.6	5.8	תומך במידה רבה
100.0									סה"כ

צ-צעירים 16 - 30, ב- בוגרים 31 - 50, מ- מבוגרים +51, ל- ציונות דתית ליברלית, ק- צי"ד קלאסית, ת- צי"ד תורנית כל התשובות באחוז

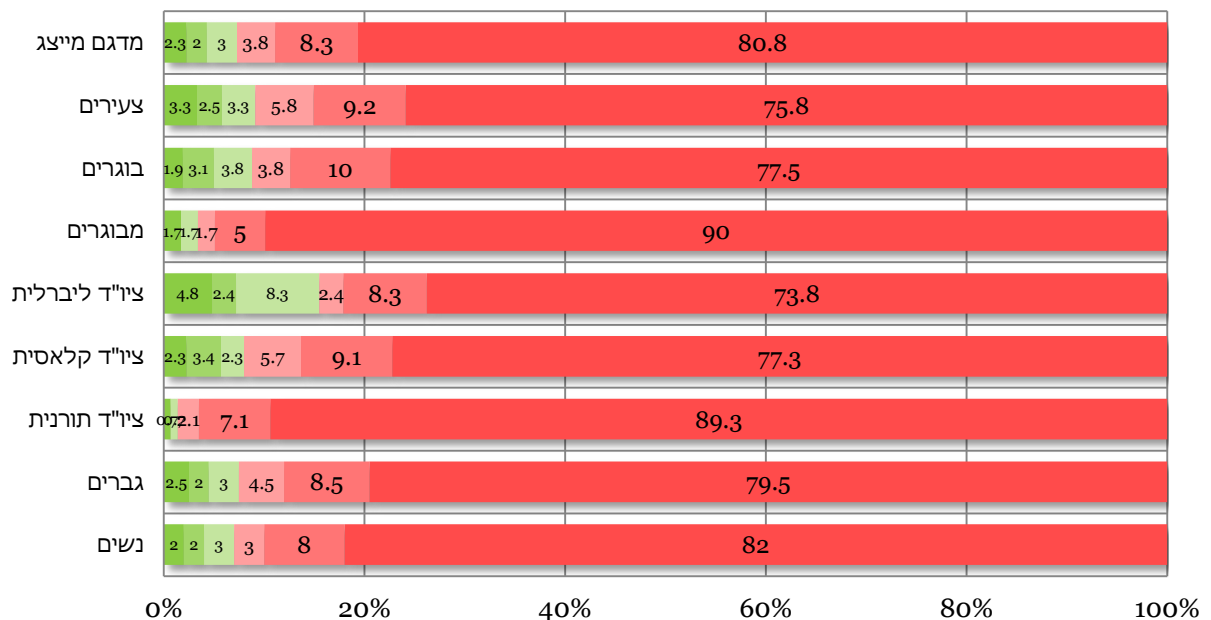
- תומך במידה רבה
- מתנגד במידה רבה
- תומך במידה בינונית
- מתנגד במידה בינונית
- תומך במידה מועטה

4. רק נישואין אזרחיים

ביטול רישום הנישואין ברבנות, והחלת נישואין אזרחיים או ברית זוגיות לכלל האזרחים, באופן הבא:
 זוג המעוניין להינשא יגיש בקשה לקבלת רישיון אזרחי לנישואין. עם קבלת הרישיון יתאפשר לזוג לבחור **את הטקס** (דתי או אזרחי), כאשר לבסוף, רישום הנישואין והתרתם יהיו אך ורק בהליך אזרחי.

מדגם	מין		השקפה			גיל			צינונות דתית כוללת
	נ	ז	ת	ק	ל	מ	ב	צ	
80.8	82.0	79.5	89.3	77.3	73.8	90.0	77.5	75.8	מתנגד במידה רבה
8.3	8.0	8.5	7.1	9.1	8.3	5.0	10.0	9.2	מתנגד במידה בינונית
3.8	3.0	4.5	2.1	5.7	2.4	1.7	3.8	5.8	מתנגד במידה מועטה
3.0	3.0	3.0	0.7	2.3	8.3	1.7	3.8	3.3	תומך במידה מועטה
2.0	2.0	2.0		3.4	2.4		3.1	2.5	תומך במידה בינונית
2.3	2.0	2.5	0.7	2.3	4.8	1.7	1.9	3.3	תומך במידה רבה
100.0									סה"כ

צ-צעירים 16 – 30, ב-בוגרים 31 – 50, מ-מבוגרים 51+, ל- צינונות דתית ליברלית, ק- צי"ד קלאסית, ת- צי"ד תורנית
 כל התשובות באחוזים

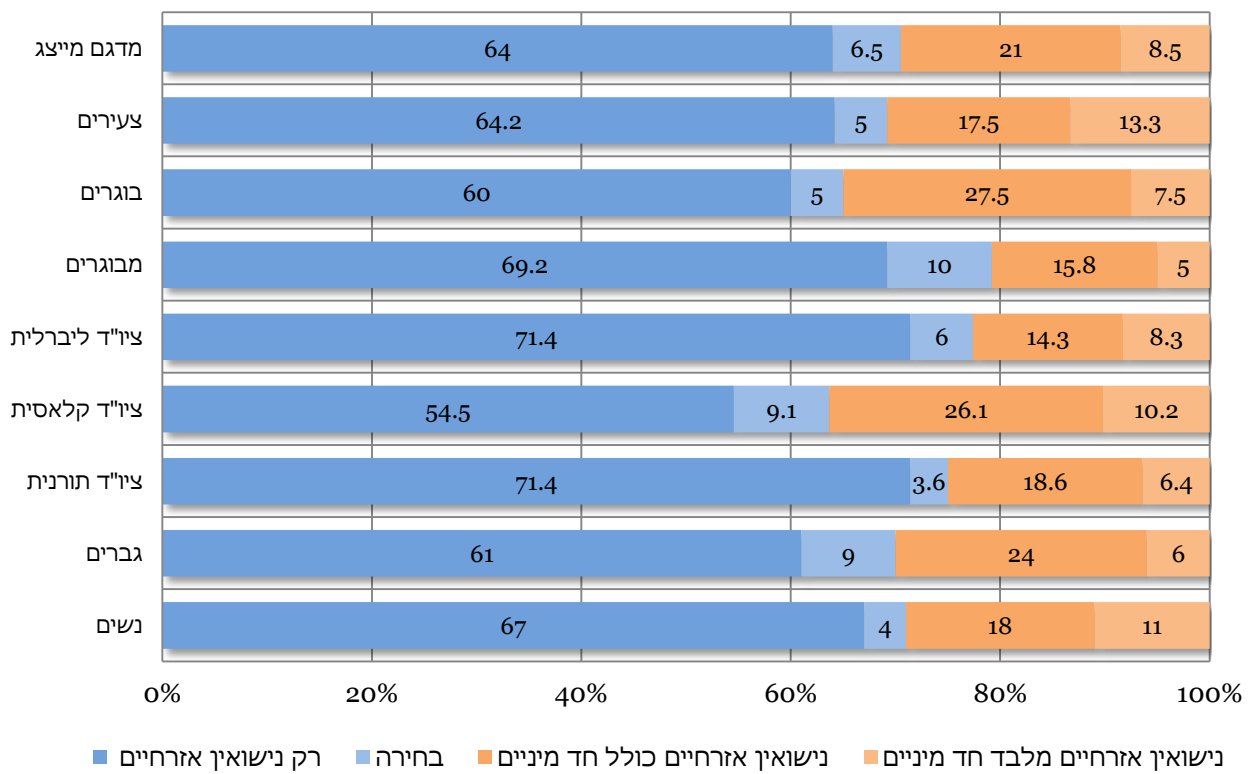

- מתנגד במידה רבה
- מתנגד במידה בינונית
- תומך במידה מועטה
- תומך במידה בינונית
- מתנגד במידה מועטה
- מתנגד במידה רבה

5. מבין האפשרויות אשר הוצגו בשאלות הקודמות, מהי האפשרות שאתה הכי מתנגד לה?

מדגם	מין		השקפה			גיל			ציונות דתית כוללת
	נ	ז	ת	ק	ל	מ	ב	צ	
8.5	11.0	6.0	6.4	10.2	8.3	5.0	7.5	13.3	נישואין אזרחיים לפסולי חיתון, מלבד חד מיניים
21.0	18.0	24.0	18.6	26.1	14.3	15.8	27.5	17.5	נישואין אזרחיים לפסולי חיתון, כולל חד מיניים
6.5	4.0	9.0	3.6	9.1	6.0	10.0	5.0	5.0	בחירה: נישואין אזרחיים לצד נישואין ברבנות
64.0	67.0	61.0	71.4	54.5	71.4	69.2	60.0	64.2	רק נישואין אזרחיים
100.0									סה"כ

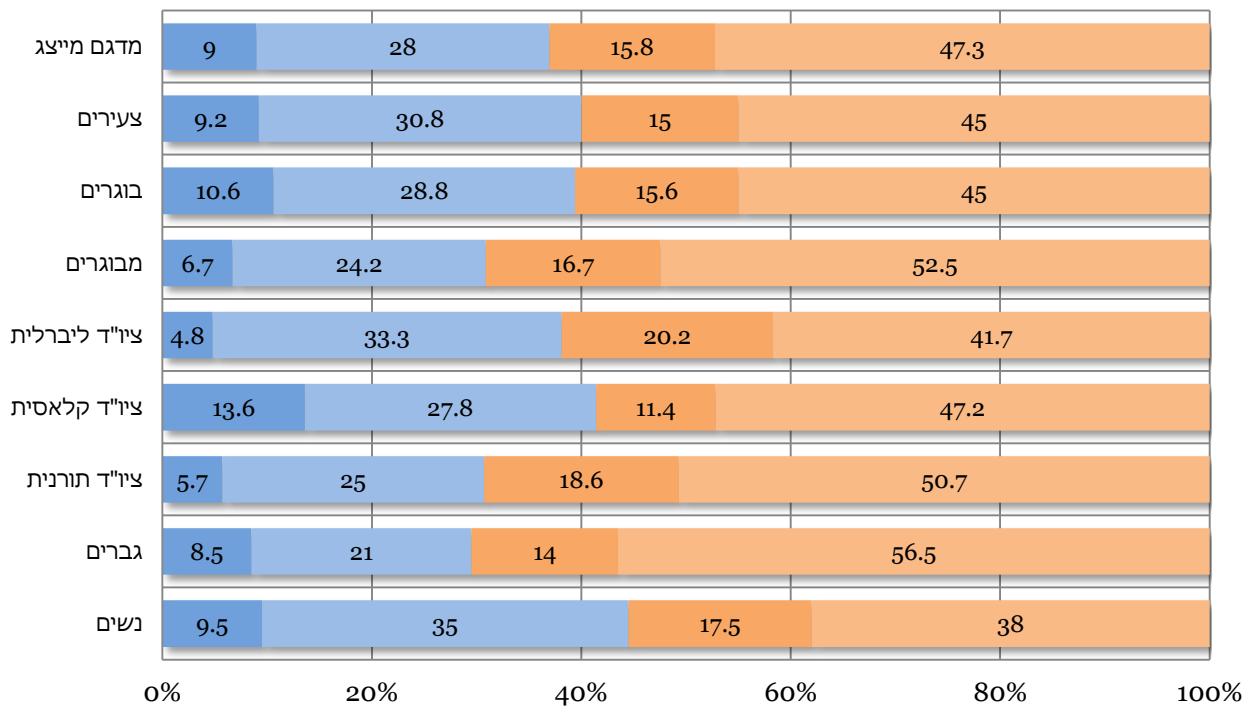
צ-צעירים 16 – 30, ב- בוגרים 31 – 50, מ- מבוגרים 51+, ל- ציונות דתית ליברלית, ק- צי"ד קלאסית, ת- צי"ד תורנית כל התשובות באחוזים

6. מבין האפשרויות אשר הוצגו בשאלות הקודמות, מהי האפשרות שאתה הכי תומך בה (או הכי פחות מתנגד)?

מדגם	מין		השקפה			גיל			ציונות דתית כוללת
	נ	ז	ת	ק	ל	מ	ב	צ	
47.3	38.0	56.5	50.7	47.2	41.7	52.5	45.0	45.0	נישואין אזרחיים לפסולי חיתון, מלבד חד מיניים
15.8	17.5	14.0	18.6	11.4	20.2	16.7	15.6	15.0	נישואין אזרחיים לפסולי חיתון, כולל חד מיניים
28.0	35.0	21.0	25.0	27.8	33.3	24.2	28.8	30.8	בחירה: נישואין אזרחיים לצד נישואין ברבנות
9.0	9.5	8.5	5.7	13.6	4.8	6.7	10.6	9.2	רק נישואין אזרחיים
100.0									סה"כ

צ-צעירים 16 – 30, ב- בוגרים 31 – 50, מ- מבוגרים 51+, ל- ציונות דתית ליברלית, ק- צי"ד קלאסית, ת- צי"ד תורנית כל התשובות באחוזים

סיכום מצרפי על בסיס משיבים:

מדגם	השקפה			ציונות דתית כוללת
	ת	ק	ל	
51.0	64.3	51.7	27.4	מתנגד לכולם
0.8	0.7	1.1		תומך רק במודל 4
7.3	7.9	5.7	9.5	תומך רק במודל 3
1.0		1.7	1.2	תומך במודלים 3 ו-4
1.8	1.4	0.6	4.8	תומך רק במודל 2
0.5		0.6	1.2	תומך במודלים 2 ו-4
2.8	2.9	2.8	2.4	תומך במודלים 2 ו-3
0.5		0.6	1.2	מתנגד רק למודל 1
10.0	10.0	10.2	9.5	תומך רק במודל 1
0.8			3.6	תומך במודלים 1 ו-4
5.5	2.9	6.3	8.3	תומך במודלים 1 ו-3
0.5		0.6	1.2	מתנגד רק למודל 2
6.8	2.9	6.8	13.1	תומך במודלים 1 ו-2
0.8		0.6	2.4	מתנגד רק למודל 3
7.8	6.4	8.0	9.5	מתנגד רק למודל 4
2.5	0.7	2.8	4.8	תומך בכל המודלים
100.0				סה"כ

השאלון המלא

רקע לקריאה:

כידוע, מאז הקמתה של מדינת ישראל מנוהל תחום "המעמד האישי" של נישואין וגירושין בישראל על פי החוק הדתי. אולם, בשנים האחרונות מאתגרת הציבוריות הישראלית את החוק, באמצעות "דרכים עוקפות" ובאמצעות דיון ציבורי סוער הסובב סביב אמונות ודעות, סיטואציות מורכבות ותפיסות עולם של קבוצות שונות במדינת ישראל.

סקר זה נועד לבחון את עמדות הציבור הדתי לאומי באשר להצעות שהועלו על ידי גורמים אזרחיים שונים העוסקים בסוגיה זו:

1. להלן, מופיעות חמש הצעות לשינוי המצב והכללת אפשרות אזרחית כלשהי בתחום המעמד האישי. לגבי כל הצעה ציין באיזו מידה אתה תומך או מתנגד לה! שים לב! הנך כעת הסמכות הממליצה למדינה על פתרונות בעניין ברית נישואין, והמלצתך היא הקובעת! הפעל היטב את שיקול דעתך!

נישואין אזרחיים לפסולי חיתון, מלבד חד מיניים

שימור הבלעדיות של הרבנות לזוגות המותרים להינשא, אך **לפסולי חיתון** לפי הדין הדתי, שאינם חד מיניים, יתאפשר **מסלול אזרחי** של נישואין או של ברית זוגיות.

- א. מתנגד במידה רבה
- ב. מתנגד במידה בינונית
- ג. מתנגד במידה מועטה
- ד. תומך במידה מועטה
- ה. תומך במידה בינונית
- ו. תומך במידה רבה

2. נישואין אזרחיים לפסולי חיתון, כולל חד מיניים
שימור הבלעדיות של הרבנות לזוגות המותרים להינשא, אך **לפסולי חיתון** לפי הדין הדתי, כולל חד מיניים, יתאפשר **מסלול אזרחי** של נישואין או של ברית זוגיות.

- א. מתנגד במידה רבה
- ב. מתנגד במידה בינונית
- ג. מתנגד במידה מועטה
- ד. תומך במידה מועטה
- ה. תומך במידה בינונית
- ו. תומך במידה רבה

3.

בחירה: נישואין אזרחיים לצד נישואין ברבנות

הוספת האופציה לנישואין אזרחיים או לברית זוגיות ברשות אזרחית לכל המעוניינים בכך, לצד שימור האופציה לרישום הנישואין ברבנות, באופן הבא: מי שלא ירצו להינשא באמצעות הרבנות, יוכלו להירשם לנישואין אזרחיים ע"י הצהרה על כך והיתר מיוחד מוועדה מיוחדת המורכבת משופטים ורבנים, אשר תבחן כל מקרה במיוחד.

- א. מתנגד במידה רבה
- ב. מתנגד במידה בינונית
- ג. מתנגד במידה מועטה
- ד. תומך במידה מועטה
- ה. תומך במידה בינונית
- ו. תומך במידה רבה

4.

רק נישואין אזרחיים

ביטול רישום הנישואין ברבנות, והחלת נישואין אזרחיים או ברית זוגיות לכלל האזרחים, באופן הבא: זוג המעוניין להינשא יגיש בקשה לקבלת רישיון אזרחי לנישואין. עם קבלת הרישיון יתאפשר לזוג לבחור **את הטקס** (דתי או אזרחי), כאשר לבסוף, רישום הנישואין והתרתם יהיו אך ורק בהליך אזרחי.

- א. מתנגד במידה רבה
- ב. מתנגד במידה בינונית
- ג. מתנגד במידה מועטה
- ד. תומך במידה מועטה
- ה. תומך במידה בינונית
- ו. תומך במידה רבה

5.

מבין האפשרויות אשר הוצגו בשאלות הקודמות, מהי האפשרות שאתה **הכי מתנגד** לה?

- נישואין אזרחיים לפסולי חיתון, **מלבד** חד מיניים
- נישואין אזרחיים לפסולי חיתון, **כולל** חד מיניים
- בחירה: נישואין אזרחיים לצד נישואין ברבנות
- רק נישואין אזרחיים

6.

מבין האפשרויות אשר הוצגו בשאלות הקודמות, מהי האפשרות שאתה **הכי תומך** בה (או הכי פחות מתנגד)?

- א. נישואין אזרחיים לפסולי חיתון, **מלבד** חד מיניים
- ב. נישואין אזרחיים לפסולי חיתון, **כולל** חד מיניים
- ג. בחירה: נישואין אזרחיים לצד נישואין ברבנות
- ד. רק נישואין אזרחיים

כמכון מחקר וסקרים במגזר הדתי לאומי
אנו מעניקים באופן שוטף שירותים שונים
של מחקר הכוללים בין השאר:

קבוצות מיקוד - הפקת מידע חיוני רב מסקר איכותני
תוך הבנת תהליכי חשיבה וקבלת החלטות הצרכן,
הבנת גורמי השפעה, ודיון מעמיק בהיבטים שונים.

מחקרים פוליטיים - הבנת מניעיו של הבוחר,
נקודות חולשה וחזקה של הדמות הפוליטית,
מיפוי מתחרים ואיומים, אופן מיתוגה של הדמות,
ומשוב קולות אותנטי של הבוחר.

סקרי דעת קהל - סקרים כמותיים במגזר הדתי לאומי
המכילים את מגוון האוכלוסיות המרכיבות את המגזר,
תוך שמירה על ייצוג אמין ומדויק שלהן במדגם המייצג.

מחקרי שוק - מחקר מקיף לפני ותוך כדי הכנסת מוצר
או שירות לשוק הצרכני הדתי לאומי, הבדוק את גודל השוק,
הפלא ופרופיל הלקוח, היתכנות, מתחרים ומגמות.

משובי עובדים ושביעות רצון - סקרים כמותיים
ואיכותניים לקבלת נקודות חזקה וחולשה של ארגונים,
הטמעת ערכים ופעילות תקינה, זיהוי אתגרים בזמן ועוד.

סקרי חשיפה/תדמית/מותג - זיהוי הצרכים המדויקים לפני,
תוך כדי ואחרי קמפיינים פרסומיים, הכוונה יעילה ליחסי הציבור,
ומיפוי החשיפה התקשורתית בפילוח לאוכלוסיות.

המשך הפיתוח והשמירה שלנו על רמת
מקצועיות גבוהה כמכון סקרים ייחודי במגזר
הדתי, הוא תנאי הכרחי להצלחת הלקוחות,
ולהצלחתך שלך!

